

Titlul original: Drei Frauen und der Herr (1978)

© Johannes Verlag Einsiedeln, Freiburg i.Brsg.
© Galaxia Gutenberg, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SPEYR, ADRIENNE VON

Trei femei și Domnul / Adrienne von Speyr ;
ed.: Silviu Hodiș ; trad.: Maria-Magdalena Anghelescu. –
Târgu Lăpuș : Galaxia Gutenberg, 2018

ISBN 978-973-141-714-1

I. Hodiș, Silviu (ed.)

II. Anghelescu, Maria-Magdalena (trad.)

www.galaxiagutenberg.ro

Editura Galaxia Gutenberg

435600 Târgu-Lăpuș, str. Florilor nr. 11

Tel.: 0723-377599, 0733-979393

e-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

PRINTED IN ROMANIA

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyright-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Adrienne von Speyr

Trei femei și DOMNUL

Traducerea din limba germană de
Maria-Magdalena ANGHELESCU

Galaxia Gutenberg
2018

Cuprins

Magdalena și credința	7
Descoperire și acoperire	7
Convertire și urmare	12
La picioarele crucii	21
La mormânt	28
Cel înviat	34
Păcătoasa și speranța	45
Preludiu	45
Fariseul și păcătoasa	48
Iertarea	68
Maria din Betania și iubirea	73
Unicul lucru necesar	73
Cina din Betania	89

MAGDALENA ȘI CREDINȚA

DESCOPERIRE ȘI ACOPERIRE

(Luca 8, 2-3)

Fiul lui Dumnezeu s-a făcut om printre noi oameni, ca să fie unul dintre noi. El este un om ca toți ceilalți, care întâlnește alți oameni obișnuiți și intră într-o relație cu ei. Dar el este în același timp Fiul lui Dumnezeu, una dintre cele trei Persoane veșnice din Dumnezeu; trimisul Tatălui, purtătorul Duhului și al misiunii de mântuire. În această calitate, el își întâlnește semenii umani într-un mod deosebit. Căci devine purtătorul lor, atunci când îi întâlnește, preia de la ei ceea ce le este propriu, și îi pune în relația corectă cu Dumnezeu. El le aduce împărăția lui Dumnezeu aproape, căci el însuși este această împărăție. Fiecare om care îl întâlnește este un om ales să intre în această împărăție și să-și asume acolo o anumită sarcină personală. Această misiune pe care o primește și pe care trebuie s-o îndeplinească în existența sa creștină, este deja vie în Fiul, înainte ca omul care-l întâlnește să știe despre ea. Fiul are viziunea de ansamblu, el știe ce trebuie să-i ceară fiecăruia spre slava Tatălui, pentru a participa la opera de mântuire în întregimea ei.

Întâlnirile lui Isus cu oamenii din Evanghelie par a fi total întâmplătoare. Indivizii apar și dispar din nou, mulțimi întregi de oameni îl urmează și devin martore ale minunilor sale și ascultătoare ale predicii lui. Cei mai mulți rămân anonimi; doar câțiva ies în relief, numai pentru ca situația să fie schițată mai clar, și aproape că ar putea fi înlocuiți de alții. Dar există și dintre aceia care răsar dintr-o anumită întunecime, treptat sau dintr-o dată, pentru ca de atunci încolo să întrupeze în ochii Bisericii care-i contemplă forma unei anumite slujiri a Domnului.

Vedem la ei, de cum apar, că fuseseră de multă vreme obiectul observației și încuviințării Domnului. Căci el îi alesese și îi preluase cu mult înainte ca ei s-o știe. Iar până atunci, până să iasă la iveală de acolo de unde fuseseră ascunși în el, el îi poartă în sine. Unii dintre ei bănuiesc deja că el îi va folosi cândva, că îi folosește poate chiar astăzi, sau că deja i-a folosit; relația lor cu el, pe care numai el a stabilit-o, nu le este cu totul necunoscută. Dar există și cei care nu știu, cei care l-au întâlnit într-o ascundere totală, fără ca el să se fi făcut pentru ei lumină, și care sunt totuși purtați de el, ani la rând, în timp ce le formează drumul, îi călăuzește, îi ajută să devină așa cum îi va folosi cândva. Prin aceștia, care rămân multă vreme necunoscuți și care îi reprezintă și pe nenumărații despre a căror relație cu Domnul nu aflăm chiar niciodată nimic, ne devine deosebit de clară puterea lui de a-l purta în sine pe fiecare om. Căci el poate, de la sine, să intre într-o relație cu fiecare, o

relație pentru care, la început, el este singurul care a rostit da-ul consimțirii. El a instituit-o ca propria-i creație – iar această instituire este harul care precede orice mișcare și răspuns uman –, dar în da-ul spus de el omului este inclus deja, ca un germene viu, adormit, da-ul omului: în unilateralitatea adresării este inclusă deja bilateralitatea întâlnirii.

Despre Maria, care i-a dat îngerului consimțământul ei, știm, în credință, că Fiul o purtase încă de mult, din veșnicie, în propriu-i consimțământ. El a ales-o să-i fie mamă, el a predestinat-o și a mântuit-o dintru început. De parcă ar fi fost purtată de da-ul Fiului ei cât mai mult cu putință: până în clipa deciziei. Așa cum cel care merge la mărturisire este purtat de voința Domnului de a-l face să mărturisească, până în momentul în care mărturisește.

Acest mod de a fi purtat de Domnul nu înseamnă că el ne micșorează pur și simplu responsabilitatea; ci mai degrabă că el ne întărește în decizia corectă, ca să-l putem întâlni în deplinătatea voinței noastre libere, să devenim în stare ca, prin forța pe care ne-a acordat-o, să alegem ceea ce este în el voința Tatălui. Tot trecutul Mariei este pe deplin conținut în consimțământul ei; putem citi din aceasta în ce fel și-a trăit ea viața, tot ce a contribuit la formarea acestui consimțământ, prin care s-a dovedit capabilă să fie cea pe care o voia Fiul. Iar în clipa în care ea spune da, își asumă față de el o responsabilitate de care va trebui să țină seama în sfera cea mai largă la autonomiei sale.

Ceva similar se întâmplă cu toți cei pe care Domnul îi poartă, pe care îi modelează în sine și pe care îi va întâlni cândva. Doi factori sunt conținuți în această purtare: primul rezidă în veșnicie, în scopul Fiului divin de a mântui lumea, din iubire pentru Tatăl, și de a-l include în această decizie pe fiecare om, anticipându-i fiecăruia misiunea; celălalt rezidă în viața temporală a lui Isus: aici au loc întâlnirile autentic-umane, ochi în ochi, ca atunci când Petru este primul ce stă înaintea Domnului, sau întâlnirile ascunse și secrete, ca atunci când Domnul îl vede pe Natanail sub smochin și îl adoptă, iar cel văzut și adoptat nu știe încă nimic despre aceasta.

Noi nu știm când anume a fost Maria Magdalena adoptată în acest fel de Domnul. Toată istoria ei dinainte zace în întuneric, dar și acest întuneric e deja luminat pentru Domnul; căci îi este cunoscut, este format chiar de el în acel fel în care îi este lui de folos. El știe cu siguranță despre ea tot ce are nevoie să știe. Iar dacă nouă ne rămâne ascuns, este pentru că așa vrea Domnul, și ca să știm că toate drumurile ascunse și necunoscute în Domnul duc la credință. A fi adoptat de Domnul înseamnă a fi călăuzit spre credință. În acest moment este ca și cum ar exista simultan un totul și un nimic: un nimic în credința și în conștiința celui purtat, un totul în Domnul care îl poartă, care îl hrănește în sine din plinătatea sa. Dar, fiind purtat de Domnul, ceva

s-a întâmplat cu acest nimic; el a fost pus pe un drum, a fost luat deja în slujba Domnului.

Undeva în Evanghelie numele Magdalenei apare pentru prima dată. Este una dintre femeile care îl însoțesc pe Domnul. De unde stătea ascunsă în Domnul, ea a ieșit la ivelă în vizibilitatea creștină. Nouă ne ajunge să știm că, în acest moment, ca o femeie care a fost purtată de el, ea se află în starea în care vrea s-o utilizeze el. În momentul în care ea apare, o întregă istorie există deja în urma ei. Purtarea de către Domnul este realizarea lui; în ce măsură există în aceasta și un început de realizare a Magdalenei, nu ni se spune. Ea iese la lumină printre celelalte slujitoare ale Domnului, iar de aici noi putem descifra că, în Domnul, ea era deja lumină. De acum încolo ea face parte dintre cei ce sunt aserviți lucrării lui. Nu vrem să spunem prin aceasta că Domnul îi face la fel de vizibili pe toți cei care îi aparțin în acest fel. Dacă o face sau nu, aceasta rămâne la discreția sa.

În Sfânta Scriptură nu există nimic fără legătură cu Domnul: dacă un nume apare în preajma sa, atunci acesta indică faptul că un om a intrat într-o comunitate de soartă cu Domnul. Câteodată devine vizibil un întreg curriculum: el începe cu chemarea de a-l urma pe Domnul, iar numele apare apoi în repetate rânduri printre însoțitorii Domnului. Poate aflăm și câte o trăisătură din viața anterioară: Matei fusese vameș, alții fusese pescari. După necesitate, se menționează atât de mult sau de puțin cât este nevoie pentru a se schița

istoria alegerii. La alții, nu se relatează nimic despre viața anterioară, dar și puținul care ni se spune ajunge ca să ne alimenteze credința: căci el primește prin Domnul semnificația lui actuală, efectul euharistic: orice intră în contact cu el devine capabil să ne aducă și pe noi mai aproape de el, fiindcă a fost purtat și împlinit de el.

CONVERTIRE ȘI URMARE

În urma lui mergeau cei doisprezece, precum și unele femei care fuseseră vindecate de dăburi rele și de boli: Maria, numită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni.* – De câte ori apare în Biblie un nume, apare ca să indice apartenența lui la Domnul: fie că cel menționat a ajuns deja la credință, fie ca o ocazie pentru lucrarea lui Isus, sau ca să se refere la el prin contrast, prin decăderea sa. Chiar în descrierea celor mai apropiați ucenici ai Domnului există un fel de cruzime, de lipsă de menajamente, care indică, poate mai direct decât orice altceva, divinitatea Domnului. Numai Dumnezeu se poate sluji de oameni, poate să dispună de soarta și de reputația lor, în așa fel încât să-i expună în fața Bisericii și a lumii, ca pe niște obiecte de demonstrație. Această lipsă de menajamente este echilibrată de

* Pentru versiunea în limba română a citatelor biblice am utilizat traducerea din *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Societatea Biblică Interconfesională din România, 1982 (N. t.)

Domnul prin iubirea lui mântuitoare. Aici Magdalena este cea expusă în acest fel. Ea este zugrăvită o dată pentru totdeauna ca aceea ucenică din care Domnul a alungat șapte demoni.

Lucrul lăudabil că ea se află în suita Domnului, nu este evidențiat nici cătuși de puțin. Menționată este eliberarea de demoni. Ea este astfel profund îndatorată Domnului, care a vindecat-o de posedarea ei. Dacă el o utilizează acum după bunul său plac, pe ea însăși, banii sau timpul ei, el are tot dreptul să o facă. Căci a mântuit-o de tot atâtea dăburi necurate, câte atribute ale devoțiunii are Duhul Sfânt. Tot ce este legat acum de ea, este, în virtutea eliberării împlinite, proprietatea lui. Magdalena ne este prezentată în mod expres de Scriptură ca făcând parte dintre cei care îl urmează pe Domnul. Este adepta lui, pentru că este proprietatea lui. Iar ceea ce ar putea să pară ca un fel de merit în faptul că îl urmează, a devenit, în virtutea harului eliberării de demoni, total irelevant. În această privință ea seamănă oarecum cu femeia cu scurgerea de sânge care, prin atingerea de Domnul, a fost vindecată, iar acum trebuie să iasă înainte, ca să-și mărturisească credința. Această mărturisire nu este meritul ei, ci este cerută de la ea de Domnul, ca mărturisirea unui păcat. Prin ea se anunță pur și simplu ceea ce el a făcut. Ambelor femei li s-a întâmplat ceva care își are originea într-o forță ce zace în Domnul și care a ieșit din el într-o purtare a Domnului, care i-a revelat celei purtate eficiența lui. Toți cei

care s-au întâlnit cu Domnul în felul Magdalenei, stau în lumina acestei mărturisiri de credință; originea ei este anunțată ca pentru a o explica. Nu putem spune nici măcar că motivul pentru care ea îl urmează pe Domnul este în primul rând recunoștința: este o necesitate ce se află în Domnul însuși și este inviolabilă. Aici ea este strâns legată de expulzarea celor șapte demoni.

Nu se descrie în ce fel anume era chinuită femeia de demoni, nici pe cei căi și ocolișuri a ajuns ea la Domnul. Nu se menționează nici dacă ea a ajuns la Domnul prin intermediul altora sau dacă el i s-a adresat ei în mod direct, pentru că el decisese astfel din veșnicie. Nu se spune ce recunoștință a însuflețit-o pe ea după aceea, când s-a văzut eliberată, nici cum s-a întâmplat minunea sau dacă diavolii erau aceia care, după cuvântul Domnului, pot fi izgoniți numai prin post și rugăciune. Nimic din toate acestea. Este vorba numai despre slujire, în virtutea eliberării. Iar Magdalena rămâne în slujba Domnului, deși pentru ea a fi împreună cu Domnul are desigur rostul de a nu o lăsa să-și uite trecutul: ea a fost și rămâne cea marcată de posedarea ei de odinioară. Dar ei nu-i pasă de aceasta. Pentru ea nu există decât o singură constantă absolută: ea îl urmează, pentru că el a eliberat-o. Ea trăiește într-o instrumentalitate atât de perfectă, încât aceasta este descrisă pur și simplu în existența ei, nu în apariția sau creșterea ei.

Și Ioana, femeia lui Huzza, un iconom al lui Irod, și Suzana și multe altele care le slujeau din avutul lor. – Pentru celelalte care sunt menționate împreună cu Maria, este oarecum mai ușor: chiar în cazul celor două cărora li se spune pe nume, trecutul lor rămâne totuși ascuns. Despre celelalte nu știm decât că fac parte dintre cele care îl slujeau pe Domnul cu averea lor, numele nu le sunt menționate. Singura expusă este Magdalena; desigur, ea nu și-a dorit aceasta, harul i-a acordat această distincție. Trecutul ei pătat și harul eliberării ei rămân indisolubil legate de numele lui. Distanța dintre acestea două ne servește nouă – fiindcă nimic nu se spune degeaba în Scriptură – ca măsură și indicație. Căci ea fusese posedată de diavoli, iar acum stă cel mai aproape de Domnul. Originea trebuie să servească destinației: în posedare rezidă situația inițială pentru revelația harului ulterior. Distanța este măsurată. Harul vrea să se reveleze aici în așa fel încât punctul de plecare să nu fie uitat. Această distanță poate fi desemnată în moduri diferite. Pentru cineva rămâne de-a pururi important faptul că a fost botezat. Pentru un altul, ca de pildă Saul, faptul că a fost convertit de Domnul. Pentru Magdalena este decisiv faptul că ea, cea posedată, poate să slujească acum în apropierea Omului-Divin pur, al cărui Duh Sfânt și-a dovedit supremația asupra duhurilor ei necurate.

În cazul convertirii lui Saul putem urmări toate fazele: orbirea lui prin viziunea Domnului, rugăciunea

lui în noapte, misiunea lui Anania etc. În cazul Magdalenei nu vedem toate acestea. Multe rămân ascunse în Domnul care le poartă. Este sigur faptul că în ea credința crește, că este botezată, pentru ca apoi să ducă acea viață răătăitoare, epuizantă, cu Domnul; dar toate acestea se sustrag privirii noastre, pentru că Domnul preia întreaga răspundere a lor. Este destul să aflăm despre eliberarea ei; tot restul rămâne o taină nerostită între ea și Domnul. Desigur, contemporanii vor fi știut câte ceva în plus despre ea, dar știința lor a murit odată cu ei, iar Domnul stabilește măsura celor care trebuie știute despre ea în Biserică. Din acest exemplu vedem că, până și în cazurile în care se știe mai mult, iar noi credem că am avea o oarecare idee despre sufletul unui sfânt și că putem – poate prin propria-i mărturisire de credință – să urmărim procesul convertirii lui, rămâne întotdeauna un spațiu mult mai mare pentru taina pe care numai Domnul o cunoaște. Fiecare om își are misterul lui cu Domnul și are dreptul la ascundere și tănuire. Pe de altă parte, Domnul poate întotdeauna să stabilească limitele și să le modifice. După estimarea noastră, adesea Domnul pare prea discret, iar în alte cazuri aproape indiscret; dar de el depinde să ne permită să aruncăm din când în când o privire în vina cea grea de odinioară a unui om care s-a convertit. În cazul Magdalenei, pe el nu îl interesează ca noi să aflăm în amănunțime felul în care a fost posedată, ci numai să știm în general despre întinericul din care ea iese la lumina credinței.

Nici credința ei nu ne este descrisă mai îndeaproape. Este suficient faptul că știm că este cu Domnul, că îl urmează din cea mai mare apropiere. Această rămânere în preajma Domnului va avea efect ulterior: la picioarele crucii. Până atunci, doar o scurtă dără de lumină cade asupra ei, ca asupra unui personaj dintr-o narațiune, despre care numai naratorul știe cum va continua. Printre ascultători este generată o tensiune, dar este înnăbușită imediat, fiindcă momentan ei nu vor afla nimic mai mult. Nu vor afla cum se simte ea, cum se raportează ea la propriu-i trecut, cum se roagă, cum își împlinește credința. Scena care se deschide promite o mare acțiune viitoare: tensiunea între cei șapte demoni și intimitatea cu Domnul este atât de insolită încât sugerează un proces dramatic. Dar el nu se poate imagina. Totul rămâne deschis în toate direcțiile, iar ulterior se va vedea că această deschidere este credința Magdalenei, care este mai puternică decât tot. Ea va fi prima despre care se va spune că a reușit să creadă dincolo de moarte.

Acum ea este numai în apropierea Domnului. Atât de dăruiată acestei apropieri, încât Domnul poate face să se petreacă în ea orice vrea el. Ea este oferită contemplației noastre ca o sfântă, despre care putem să aflăm cu precizie anumite trăsături, în timp ce Dumnezeu păstrează altele ascunse, astfel încât să nu le putem recunoaște în niciun fel. Dumnezeu ne învață prin Magdalena să nu vrem să cercetăm și să știm mai mult decât ne arată el. O parte din efectul ei